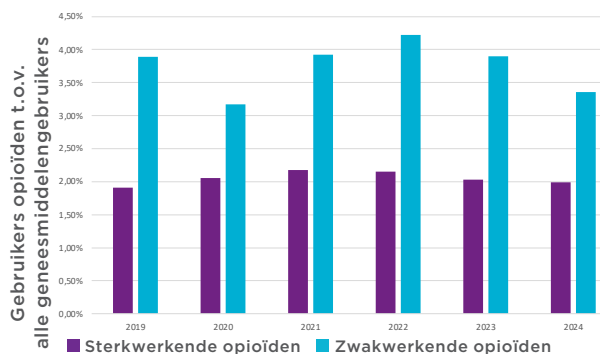

Samenvatting

Monitor Voorschrijven Huisartsen Themarapportage Opioiden 2024

Opioiden zijn sterke pijnstillers, waarvan fentanyl, morfine en oxycodon de bekendste zijn. Het zijn zeer effectieve middelen bij acute pijn, maar ze kennen ook nadelen, zeker bij langdurig gebruik. Ook afgeraden gebruik komt voor, bijvoorbeeld het gebruik van snelwerkende fentanylpreparaten zonder langwerkende opioiden.

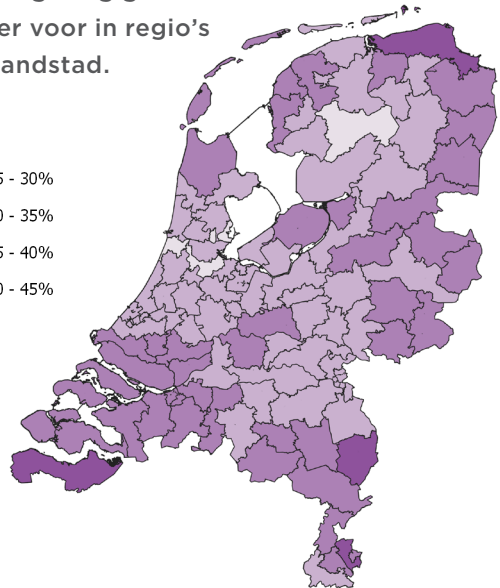
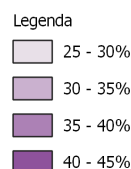
In het vierde kwartaal van 2024 kreeg **1,99%** van de geneesmiddelgebruikers een recept voor een sterkwerkend opioïde en **3,35%** voor een zwakwerkend opioïde.

Huisartsen schrijven bij **72,1%** van de nieuwe gebruikers van sterkwerkende opioïden een langwerkend middel voor, zoals de NHG-standaard *Pijn* (2024) adviseert.

Net als in 2023 kreeg bijna 35% van de gebruikers van sterkwerkende opioïden op voorschrift van de huisarts voor meer dan 3 maanden opioïden verstrekt. Langdurig gebruik komt relatief vaker voor in regio's buiten de Randstad.

Net als eerdere jaren kreeg ongeveer 16% van de gebruikers van snelwerkende fentanylpreparaten geen onderhoudsbehandeling met langwerkende middelen.

Aanbevelingen voor zorgprofessionals:

- Besteed bij het starten van opioïden aandacht aan de beoogde gebruiksduur. Beperk deze en maak afspraken met de patiënt over herhaalreceptuur.
- Evalueer de effecten van opioïden bij langdurige gebruikers van opioïden met niet-kanker gerelateerde pijn. Bouw het opioïde af wanneer mogelijk. Besteed ook aandacht aan het behandelen van de (chronische) pijn op andere manieren dan met opioïden.
- Bekijk voor de eigen apotheek en huisartsen uit de omgeving op welke indicatoren actie gewenst is.
- Maak in de regio afspraken over het voorschrijven en afleveren van opioïden, bijvoorbeeld op het terrein van therapiekeuze, voorlichting en afbouwbegeleiding.

Aanbevelingen voor het ministerie van VWS en zorgverzekeraars:

- Draag zorg voor blijvende monitoring van het gebruik van opioïden op diverse kwaliteitsaspecten.
- Verminder financiële en organisatorische barrières voor afbouwtrajecten.